

HAYBER’İN FETHİ

Nûrlu Medîne’de görünüşte müslüman, hakîkatte münâfık olan yahudiler bulunuyordu. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz Medîne’ye hicret etmeden önce, Medîne halkı Abdullah bin Übey bin Selûl’ü kendilerine reis edinmişlerdi. Ona cevherlerle süslü bir de tâc vermişlerdi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz Medîne’yi teşrîf edince, Medîne halkı tamamen sevgili Peygamber Efendimize hürmet ve alâka göstermeğe başlayıp Ona tâbi oldular. İbni Selûl’e ise alâka göstermediler. İbni Selûl bir köşede değersiz bir hâlde kaldı. Bunun üzerine İbni Selûl, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizi öldürmek veyâ bir sıkıntı vermek için harekete geçti.

Bir gün yahûdiler onun yanına toplandılar. Peygamber Efendimizi nasıl öldüreceklerine dair bâzı plânlar yaptılar. Lebîd bin Âsım’dan yardım istediler. Lebîd, falan mahallede Hayre adında yaşlı bir kadın var. Sihir yapmakda çok ilerdir. Onu bulun dedi. O melûn kadını bulup bin dirhem altın ve on top kumaş verdiler.

- Eğer Muhammedi helâk edersen daha sana çok şeyler vereceğiz, dediler!

Yaşlı kadın bir güvercin yavrusuna iğneler batırıp, iplikleri düğümleyerek, güvercin yavrusunun üzerine sardı. Medîne’nin dışında harâb bir kuyunun içine koyup, ağzını kapattı.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz hastalandı. Âzâları hareketsiz kaldı. Çeşitli ilâçlar verdilerse de fayda sağlamadı. Bu hâl dokuz gün devâm etdi. Sonra Cebrâîl aleyhisselâm geldi, durumu haber verdi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizi oraya götürdüler. Kuyuyu açıp güvercini çıkardılar. Fakat iplerdeki düğümleri çözmek mümkün olmadı. Cebrâîl aleyhisselâm Mu’avvizeteyn (Felâk ve Nâs) sûrelerini getirdi.

- **Yâ Muhammed aleyhisselâm! Bu sûreleri o düğümlerin üzerine oku,** dedi.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz o sûreleri okumağa başladı. Her âyeti okudukça düğümlerden biri çözülmeye ve iğnelerden biri çıkmağa başladı. İki sûredeki 11 âyeti kerimeyi tamamen okuyunca, düğümlerin de tamamı çözüldü.

Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz hastalıktan tamamen kurtulup, sıhhate kavuştu. Sonra o melûn kimseleri çağırıp, azarladı. Medîne ahâlîsi onlara öyle cezâlar verdiler ki, helâk oldular.

Lebîd yahudisi de yakalanıp, Resûlullah Efendimizin huzûruna getirildi. Peygamber Efendimiz, ona;

- **Bunu niçin yaptırдың?** buyurduklarında,

- Altına olan muhabbetimden, diye cevap verdi.

Eshâb-ı kirâmdan bâzıları;

- Yâ Resûlallah! İzin verirsen, şu yahudinin boynunu vuralım! dediklerinde, şahsı için hiç kimseye cezâ vermeyen, Sevgili Peygamberimiz

- **Onun, sonunda göreceği ilâhî azâb daha şiddetlidir,** buyurarak öldürülmesine izin vermediler.

Yahudiler Medîne’den sürülünce Arabistan’ın kuzey taraflarına gitmişlerdi. Bunlardan bir kısmı Hayber’de kalıp yerleştiler. Bir kısmı ise kuzeyde bulunan Şam’a

gittiler. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize suikast tertip etmeleri sebebiyle yurtlarından çıkarılmışlardı. Fakat müslümanlara karşı içlerindeki kin, hırs ve intikâm duyguları hiç bir zaman sönmedi. Hattâ günden güne şiddetlendi. Bir an önce kâinâtın sultânı olan Allahü teâlânın Habîbinin hayâtına son vermek, dîn-i İslâm’ı ortadan kaldırmak istiyorlardı. İleri gelenlerinden bâzıları,

- Gatfânlılara gidip yardım isteyelim, müslümanlara karşı onlarla birlikte çarpışalım! dediler.

Bâzıları da;

- Fedek, Teymâ ve Vâdi-yül-kurâ yahudilerini de yardıma çağırıp, müslümanlar bizim üzerimize saldırmadan, biz onların şehrine hücum edelim, olmuş olacak bütün intikâmımızı alalım!... dediler.

Hayber yahudileri bu sözü kabûl edip, çevredeki yahudi kabîlelerini ve Gatfânlıları yardıma çağırdılar. Sâdece Gatfânlılardan çok sayıda seçme savaşçı gelip, Hayber’de hazırlıklara başladı.

Onlar bu hazırlıkları yaparken, Âlemlerin efendisi “sallallahü aleyhi ve sellem” yahudilerin durumlarından haberdar oldu. Abdullah bin Revâha hazretlerinin yanına üç sahâbî verip, derhâl Hayber’de olup bitenleri öğrenmek üzere gönderdi.

Abdullah bin Revâha ve üç arkadaşı sür’atle Hayber’e geldiler. Burası, sekiz muhkem kalesi, ufak tefek daha başka kaleleri, verimli arâzileri, bol miktarda bağ ve bahçeleri bulunan zengin bir şehirdi.

Hazret-i Abdullah, arkadaşlarından birini Şikk, birini Ketîbe, diğerini Natât kalesine gönderdi. Kendisi de başka bir kaleye girip, üç gün yahudilerin durumlarını, harbe hazırlıklarını yakından incelediler. Üç günden sonra buluşma yerinde birleşip, sür’atle Medîne’ye varıp, yaptıkları hazırlıkları Peygamber Efendimize tek tek anlattılar.

Sevgili Peygamberimiz, Eshâbının acele hazırlanmasını emretti. Yahudilerin, Medîne-i münevvereye saldırmalarını önlemek için, Hayber üzerine gitmeye karar verdiler. Bu kararı duyan Medîne’de bulunan yahudiler telâşa düştüler. Müslümanların mâneviyâtlarını bozmak için;

- Yemîn ederiz ki, eğer siz, Hayber’deki kaleleri, oraya birikmiş yiğit savaşçıları görmüş olsaydınız, hiç bir zaman oraya adım atmazdınız!... Dağların tepesindeki

Hayber Kalesi

yüksek burçlu kaleleri, zırhlı yiğitler korumaktadır. Çevreden binlerce asker onlara yardıma gelmişlerdir!... Sizin, Hayber’i fethetmeniz mümkün müdür?!... diyorlardı.

Bunlara karşı kahraman sahâbiler;

- Allahü teâlâ, Habîbine, Hayber’i fethedeceğini va’d buyurmuştur, diyerek yahudilerden hiç bir zaman korkmayacaklarını belirtiyorlardı. Eshâbın bu kararlı hâli, yahudileri daha çok üzüyor, endişeye düşürüyordu.

Münâfıkların başı Abdullah bin Übey;

- Muhammed, az bir kuvvetle üzerinize geliyor. Korkacak bir durum yok, fakat tedbirli olup, mallarınızı kalelerinize doldurun. Onları, kaleden çıkararak karşılayın!

Diyerek, Hayber’e acele haber gönderdi.

Eshâb-ı kirâm hazırlıklarını tamamladı, evdekilerle helâlleşip, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin etrafında toplandı. İki yüz süvâri ve bin dört yüz piyâde olmuşlardı. Allahü teâlânın dînini yaymak, cihâd etmek ve şehîdlik mertebesine kavuşmak için sevgili Peygamberlerinin emrine hâzır oldular.

Bu sırada bâzı kadınların, harpte, Eshâb-ı kirâmın yiyeceklerini hazırlamak, yaralı ve hastalara bakmak, yaraları sarmak, ilâç hazırlamak ve daha yapabilecekleri işleri yapmak üzere, Peygamber Efendimizden vazife istedikleri görüldü. Resûlullah Efendimiz merhamet buyurup, onları bu sevâbtan mahrum etmediler. Böylece mücâhidlere, başta Sevgili Peygamberimizin mübârek hanımı Ümmü Seleme hazretleri olmak üzere, yirmi hanım mücâhide de katılmış oldu.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem”, Medîne’de yerine vekil olarak, Gıfâr kabîlesinden Sibâ’ hazretlerini bıraktılar ve Hayber’e hareket emrini verdiler. (Nümeyle bin Abdullah’ın bırakıldığı da bildirilmiştir.)

Yolculuk tekbirlerle başladı. Mâzeretleri sebebiyle savaşa katılamayan, yaşları küçük olduğu için izin verilmeyen sahâbiler, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize ve kahraman babalarına, dedelerine, amcalarına, dayılarına ve ağa-beylerine gıptâ ile bakıyorlar, onları tekbir ve duâlar ile uğurluyorlardı.

Takvim, hicretin yedinci yılının Muharrem ayını gösteriyordu.

Peygamber Efendimizin mukaddes sancağını Hazret-i Ali taşıyor; sağ kol kumandanlığını da Hazret-i Ömer yapıyordu.

Sol kola da başka bir sahâbiyi tâyin buyurdu. Yolculuk neş’eli bir şekilde geçiyordu. Şâirler şiirleriyle, Allahü teâlâyâ verdiği nîmetlerinden dolayı hamdediyorlar, Sevgili Peygamberimize salevât söylüyor ve şanlı Eshâbı medhediyorlardı.

Sahâbiler de, bayrama gider gibi hep birlikte;

- Allahü ekber! Allahü ekber! Lâ ilâhe illallahü vallahü ekber!

Diyerek her tarafı inletiyorlardı.

Her konak yerinde Kâinâtın sultânı;

- Allah’ım! İstikbâle endişelenmekten, geçmişe tasa etmekten, güçsüzlük ve gevşeklikten, cimrilik, korkaklık ve bel büken borçtan, zâlim ve haksız kimse-lerin tasallutundan sana sığınırım! diyerek duâ buyuruyordu.

Hayber’e yaklaşıldığı zaman, Sevgili Peygamberimizin, Eshâbını durdurduğu görüldü. El açarak:

Ey göklerin ve gölgelediklerinin Rabbi olan Allah’ım!

Ey yerlerin ve üzerindekilerin Rabbi olan Allah’ım!

Ey şeytanların ve saptırdıklarının Rabbi olan Allah’ım!

Ey rüzgârların ve savurduklarının Rabbi olan Allah'ım!

Biz senden, bu beldenin hayrını ve iyiliğini, bu beldede yaşayan insanların hayrını ve iyiliğini, yine bu beldede bulunan herşeyin hayrını ve iyiliğini dileriz. Bu beldenin şerrinden, insanların şerrinden ve içindeki her şeyin şerrinden de sana sığınırız! diye münâcâta başladılar.

Sahâbelerin dudaklarından;

- **Âmîn, âmîn**, sesleri dökülüyordu. Bundan sonra Eshâbına;

- **Bismillâhirrahmânirrahîm diyerek ilerleyiniz**, buyurdular.

Eshâb-ı kirâm, Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin etrafında tekrar yürüyüşe geçtiler. Hayber’in en güçlü kalelerinden Natât kalesi yakınına gelip, karargâhlarını kurdular. Vakit akşamdı.

Resûlullah Efendimizin, âdet-i şerîfesi, sabah olmadıkça baskın yapmaz ve önce İslâm’a dâvet ederdi. Tekliflerini kabûl etmedikleri takdirde harbe başlardı. Bu sebeple Eshâb-ı kirâm sabahı beklediler. Yahudilerin hiç biri, İslâm ordusunun geldiğini anlamamıştı.

Kâinâtın efendisi sabah namazını kıldırdıktan sonra hazırlıklarını bitirdi ve mücâhidleri harekete geçirdi. İki yüz süvâri ve bin dört yüz piyâde, düzenli hareketlerle Natât kalesi önlerine yaklaştılar.

Bu sırada, bağ, bahçe, tarla işleriyle uğraşmak üzere kaleden çıkan yahudiler, bir anda İslâm askerleriyle karşılaşınca şaşkına döndüler ve;

- Yemîn ederiz ki, bunlar Muhammed ve düzenli ordusudur!... diyerek gerisin geri kaçmaya başladılar. Onların bu hâlini gören Sevgili Peygamberimiz;

- **Allahü ekber! Allahü ekber! Hayber, harâb olup gitti**, buyurdular ve bu mübârek sözünü üç defa tekrar ettiler.

Peygamber Efendimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”, yahudilere;

“Ya müslüman olmalarını, ya da teslîm olup haraç ve cizye vermelerini, yoksa harb edilip kan döküleceğini” bildirdiler.

Yahudiler de, ileri gelenlerinden Sellâm bin Mişkem’e gidip durumu iletiler.

Sellâm;

- Daha önce, Muhammed’in üzerine yürüyünüz demiştim, kabûl etmemiştiniz. Hiç olmazsa şimdi, onunla çarpışmakta gevşek davranmayınız. Müslümanlarla çarpışa çarpışa ölmeniz, hayatta kimsesiz kalmanızdan daha hayırlıdır!... diyerek onları harbe teşvik etti.

Yahudiler, sür’atle çocuk ve kadınlarını Ketîbe kalesine, erzaklarını Nâim’e, askerlerini de Natât kalesine yığdılar.

İslâm ordusunun müslüman olma teklifine, yahudiler ok atmakla karşılık verdiler. Mücâhidler, okları kalkanlarıyla karşıladılar. Sevgili Peygamberimizin emri ile yaylar gerildi, hep birden kale burçlarında bulunan yahudilerin üzerine;

- **Allahü ekber!... sadaları arasında oklar fırlatıldı.** Artık harb başlamıştı.

Bir tarafta Kâinâtın sultânı ve kahraman Eshâbı, İslâmiyet’i yaymak, onların müslüman olup Cehennem’den kurtulmalarına sebep olmak için çarpışıyorlardı. Diğer yanda ise, nasîhatten anlamayan, her fırsatta müslümanları arkadan vurmak isteyen hakîkati görmemekte direten yahudiler vardı.

Yahudiler; Hâtem-ül enbiyâ Efendimizin, kendi kavimlerinden gelmediğini görünce, kıskançlıklarından Peygamberliğini kabûl etmemişler, çocukluğundan beri

ortadan kaldırmak için akıllarına gelen her kurnazlığa başvurmuşlar, fakat Allahü teâlânın koruması ile hiç bir şey yapamamışlardı.

Binaltıyüz şanlı mücâhidin üzerine, onbinden ziyâde yahudi askeri ok atıyordu. Eshâb-ı kirâm, peşpeşe gelen bu oklara karşı kalkanlarıyla korunuyorlar, fırsat buldukça da, yere düşen okları yahudilerin üzerine fırlatıyorlardı. Fakat bâzı sahâbîler yaralanmışlardı.

Mücâhidler, ok menzili içine girmişlerdi. Yahudilerin kaleden attığı oklar, İslâm karargâhının arkalarına kadar ulaşabiliyordu.

Bir ara Habîbullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna, Habbâb bin Münzir hazretlerinin büyük bir edeb ile yanaştığı görüldü ve;

- Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Karargâhımızı, başka bir yere kursak olmaz mı? diye suâl edince, Peygamber Efendimiz;

- **İnşâallahü teâlâ akşam olunca değıştiririz!** buyurdular.

O gün akşama kadar, çarpışma ok ile devâm etti. Elli kadar sahâbî, atılan oklarla yaralanmışlardı.

Akşam olunca, yeni bir karargâh keşfi için Muhammed bin Mesleme hazretlerine vazife verildi. O da, Recî’ denilen mevkiin müsâid olduğunu belirtince, İslâm karargâhı, buraya nakledildi. Yaralılar da tedavi görmeye başladı.

Ertesi gün Natât önlerine gelen kahraman Eshâb, akşama kadar çarpıştı. Üçüncü, dördüncü ve beşinci günlerde de kuşatma devâm etti. Yahudiler hep müdâfâada kaldılar.

O günlerde Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” şiddetli bir baş ağrısına tutulduklarından, iki gün mücâhidlerin arasında bulunamadılar. İlk gün sancağı Hazret-i Ebû Bekr’e, ikinci gün Hazret-i Ömer’e verdiler. Her ikisi de, Eshâb-ı kirâmın başında, yahudilere karşı pek şiddetli çarpıştılar, fakat kaleyi fethetmek mümkün olmadı.

Bu arada cesâretleri artan yahudilerin, kale kapılarını açıp hücûma geçtikleri görüldü. Artık göğüs göğüse çarpışmaya başlamışlardı. Savaş pek ziyâde kızışmıştı.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Eshâbına;

- **Allahü ekber! Allahü ekber!... diyerek tekbir getiriniz,** buyurdukça, tekbir sadâları arasında aşk ve şevk ile düşmana kılıç çalıyorlardı. Bir ara Muhammed bin Mesleme’nin kardeşi Mahmûd şehîd edildi. Çarpışmalar da, şiddetli bir şekilde, akşama kadar devâm etti.

Ertesi gün Hayber’in en ünlü kumandanlarından Merhab, zırhlara bürünmüş olduğu hâlde kaleden dışarı çıktı. Güçlü kuvvetli dev gibi bir adamdı. Şimdiye kadar, karşısına onu mağlup edecek bir pehlivan çıkamamıştı. Mücâhidlere dönüp;

- Ben, cesâreti, kahramanlığı ile tanınmış Merhab’ım! diyerek övünmeye başladı. Böyle övünürken, sahâbîlerin arasında bir mücâhidin ileri atıldığı görüldü. Merhab’a karşı;

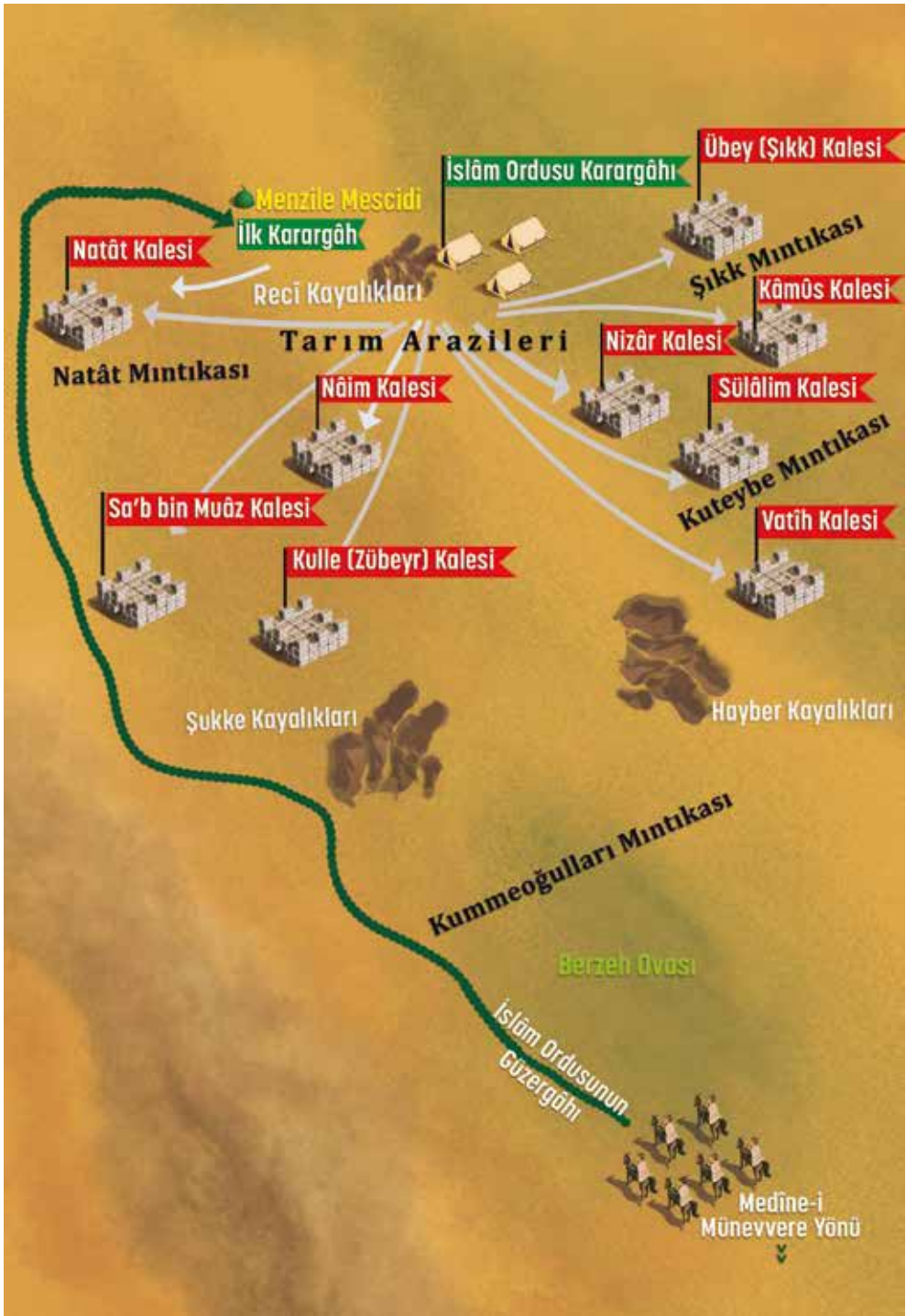
- Ben de, dehşetli ve şiddetli savaşların ortasına atılmaktan korkmayan Âmir’im, diye nâra attı ve derhâl karşısına dikildi.

Dev Merhab, üzerinde; “Kime değerse helâk eder!...” yazılı kılıcını, Hazret-i Âmir’e olanca gücü ile vurdu. Kahraman Âmir ânında kalkanını kaldırdı. Enli kılıç, kalkana çarptığında şiddetli bir ses ortalığı çınlattı ve kalkana saplandı.

Hazret-i Âmir, Yaradana sığınıp;

- **Yâ Allah!** diyerek kılıcını Merhab’ın zırhlı bacaklarına çaldı. Kılıç, çelik zırha

Hayber Gazâsı

değer değmez, geri tepti ve birden sahâbînin bacağına değiverdi. Kılıcın, şiddetli bir şekilde geri tepişî Hazret-i Âmir'in bacağındaki atar damarının kesilmesine sebep oldu. Eshâb-ı kirâm, koşarak Âmir'i kucakladılar ve tedâvi için karargâha götürdüler. Fakat Hazret-i Âmir “radiyallahü anh” orada şehâdete kavuşarak Cennet-i âlâya uçtu.

Çarpışmalar bütün şiddeti ile devâm ediyordu.

Akşama doğru Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” yahudilere dört bin askerle yardıma gelen ve harbe katılan müşrik Gâtîfânîlara, buradan ayrılıp memleketlerine dönmelerini teklif etti. Bunu yaptıkları takdirde, Hayber'in bir senelik hurma mahsûlünü kendilerine vereceğini de va'd etti. Fakat Gâtîfânîlar, bu teklifi reddettiler.

Bunun üzerine Âlemlerin efendisi “sallallahü aleyhi ve sellem”, Eshâbına, Gâtîfânîların bulunduğu kalenin etrafında sabahlamalarını emretti.

Gâtîfânîlar, gece mücâhidlerin saldırmasından çok korktular, bir türlü uyuyamadılar. O gece, nereden geldiği belli olmayan bir ses;

- Gâtîfân ülkesine baskın yapıldığını, çoluk-çocuklarının ve mallarının teslim alındığını, bildiriyordu.

Bu ses, üç defa tekrar edilmiş ve bunu bütün Gâtîfânîlar, büyük bir korku içinde dinlemişlerdi. Kumandanları Uyeyne de aynı sesi üç defa duymuş, şafak sökmek üzereyken askerini alarak Hayber'den acele uzaklaşıp memleketlerinin yolunu tutmuştu.

Sabahleyin yahudiler, Gâtîfânîların sebepsiz yere Hayber'i terketmelerine şaşırıldılar ve ümitsizliğe düştüler. Onları yardıma çağırıldıklarına da çok pişmân oldular.

Hazret-i Ali'nin “radiyallahü anh” kahramanlığı

O gün de Hayber önlerinde şiddetli çarpışmalar oldu. Fakat kale fethedilemedi. Akşam, Kâinatın sultânı “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- Yarın sancağı öyle bir yiğide vereceğim ki, o, Allahü teâlâyı ve Resûlünü sever. Allahü teâlâ ve Resûlü de onu severler. Allahü teâlâ, onun eli ile fethi gerçekleştirecektir! buyurarak müjde verdi.

O gece Eshâb-ı kirâm, heyecanla sabahı bekledi. Her biri sancağın kendisine verilmesini umuyor, bu yolda, Allahü teâlâyı duâlar ediyordu.

Bilâl-i Habeşî hazretleri, sabah ezânını yanık ve güzel sesi ile okudu. Ezân okunurken herkeste ayrı bir heyecan, ayrı bir zevk hâsıl olur, o ilâhî zevkin tadına doyumazdı.

Sevgili Peygamberimiz, Eshâbına sabah namazını kıldırdıktan sonra ayağa kalktılar. Mübârek İslâm sancağının getirilmesini emrettiler. Mukaddes sancak getirilirken, Eshâb-ı kirâm ayakta bekliyor, merakla, Resûl-i ekrem Efendimizin mübârek dudaklarından çıkacak sözleri dinlemek için dikkat kesiliyorlardı. Nihâyet Âlemlerin efendisi “sallallahü aleyhi ve sellem”;

- Muhammed'in zâtını peygamberlikle şereflendiren Allahü teâlâyı and olsun ki, ben, bu sancağı kaçmak nedir bilmeyen bir yiğide vereceğim, buyurduktan sonra, mübârek gözlerini Eshâbı arasında gezdirip;

- Ali nerededir? buyurdu.

Sahâbîler;

- Yâ Resûlallah! Onun gözleri ağrıyor, deyince,

Efendimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”;

- **Onu bana çağırınız**, buyurdu.

O günlerde Hazret-i Ali göz ağrısına tutulmuş ve gözlerini açamaz olmuştu. Yanına giderek, durumu bildirdiler ve mübârek koluna girip, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna getirdiler.

Kâinatın sultânı, Hazret-i Ali’nin şifâ bulması için, Allahü teâlâyâ duâ etti ve mübârek parmaklarını ağzında ıslatıp gözlerine sürdüler. O anda, Hazret-i Ali’nin gözlerinde hiç bir ağrı kalmadı. Ayrıca;

- **Yâ Rabbî! Sıcığın ve soğğun sıkıntısını bundan gider**, diyerek onun için duâ buyurdular.

Sonra Hazret-i Ali’nin üzerine, mübârek elleriyle bir zırh giydirip beline kendi kılıcını kuşatarak, eline beyaz İslâm sancağını verdiler ve;

- **Allahü teâlâ, sana zafer nasîb edinceye kadar çarpış. Sakın arkana dönme!** buyurdular.

Hazret-i Ali de “radıyallahü anh”;

- Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Onlarla, dîn-i İslâm’a girdikleri zamana kadar çarpışacağım, dedi.

Sevgili Peygamberimiz de;

- **Vallahi, senin sebebinle Allahü teâlânın, onlardan tek bir kişiyi hidâyete kavuşturması, senin için, birçok kızıl develere sâhib olup, onları Allahü teâlânın yolunda sadaka vermenden daha hayırlıdır**, buyurdu.

Hazret-i Ali, elinde sancak ile yahudi kalesine ilerlerken, şanlı sahâbîler de peşinden yürüdüler. Kaleye iyice yaklaşıp, sancağın bir taşın dibine dikildiği sırada, Natât kalesinin kapısının açıldığı görüldü.

Yahudilerin hücum birlikleri dışarı çıktılar. Bunlar, Hayber’in en seçme kahramanları idi. Her biri, çift zırhlarla kaplı, demir muhafazalara bürünmüşlerdi.

İçlerinden birinin, Hazret-i Ali’ye doğru yürüyüp, çarpışmak için karşısına geçtiği görüldü. Bu, Merhab’ın cesaretle bir benzeri olmayan kardeşi Hâris idi. Sür’atle saldırdı...

İki çeliğin çıkardığı ses meydana doldururken, Zülfikâr’ın şimşek gibi indiği ve Hâris’in başını gövdesinden ayırdığı görüldü. Bu anda,

- **Allahü ekber! Allahü ekber!** sesleri göklere yükseliyordu.

Kardeşinin öldürüldüğünü işiten Merhab, emrindeki askerlerle doludizgin meydana yürüdü. Hazret-i Ali’nin karşısına dikildi. Onun da üzerinde çift zırh vardı. Çift kılıç kuşanmış olduğu hâlde, iri cüssesi ile sanki bir devi andırıyordu. Bütün hiddeti ile;

- Ben ki, harplerin en şiddetli olduğu zamanlarda ortaya atılıp, kahramanca çarpışan Merhab’ım! Ben, kükreyen aslanları bile mızrak veya kılıcımla delik deşik ederim!... diyerek kendini övmeye başladı.

Hazret-i Ali “kerremallahü veche ve radıyallahü anh” Efendimiz de;

- **Ben ki, anam bana Haydar (Aslan) ismi vermiştir. Ben, heybetli bir aslan gibiyimdir! Seni bir hamlede yere serecek bir yiğit kişiyimdir!..** diyerek karşılık verdi.

Merhab, Hazret-i Ali'den, Haydar kelimesini işitince, kalbine bir korku düştü. Çünkü gece rüyâsında bir aslan kendisini parçalamıştı. Rüyâda gördüğü aslan yoksa bu mu idi?

Derken dev Merhab'ın hamle ettiği ve Hazret-i Ali'nin onu kalkanyla karşıladığı görüldü. Sonra Allahü teâlâyı sığınıp,

- **Yâ Allah!...** diyerek Zülfikâr'ı, kâfirin başına öyle bir indirdi ki; koca Merhab'ın, Zülfikâr'a karşı tuttuğu kalın çelik kalkanını ve çelikten yapılmış miğferini ikiye biçip, kafasını tepesinden ensesine kadar bölüp ayırdığı, boynundan oluk gibi kan fışkırdığı, dev gibi cüssesinin yere serildiği görüldü. Zülfikâr'ın çıkardığı korkunç ses, Hayber'in her tarafında işitilmişti.

Peygamber Efendimiz “sallallahü aleyhi ve sellem”;

- **Sevininiz! Hayber'in fethi artık rahatlaştı, kolaylaştı,** buyurdular.

Eshâb-ı kirâm, Hazret-i Ali'nin bu bahadırılığına hayran kalmışlar;

- **Allahü ekber! Allahü ekber!..** nidalarıyla semâyı çınlatmışlardı.

Çarpışma bütün şiddeti ile devâm ediyordu. Eshâb-ı kirâm, çarpışa çarpışa kale kapısının yanına geldikleri bir sırada, bir yahudi, kılıcıyla Hazret-i Ali'nin kalkanına vurdu. Kalkan yere düştü. Fakat eğilip alacak zaman yoktu. Fırsatı kaçırmak istemeyen yahudi, kalkanı kapıldığı gibi geriye kaçtı. Buna çok üzülen Allahü teâlânın Arslan'ı, Zülfikâr ile etrafındaki düşmanları dağıttıktan sonra, kalenin kapısını kalkan yapmaya niyetlendi.

- **Bismillâhırrahmânırrahîm,** diyerek kocaman demir kapının halkalarına asıldı. Kancalarını duvarından sarstı çıkardı...

Hazret-i Ali kapıyı sökerken, kale yerinden sarsıldı. Sekiz on pehlivanın yerinden kıpırdatamayacağı bu kapıyı, tek eliyle kalkan yapıp, çarpışmağa başladı. Bu inanılmaz hâdise, Sevgili Peygamberimizin bir mucizesi ve Hazret-i Ali Efendimizin bir kerâmetiydi...

Karşısına peşpeşe, yahudilerin en yiğit altı pehlivanı daha çıktı. Onları da Allahü teâlânın izni ile alt eden Hazret-i Ali, kahraman arkadaşları ile kaleye girdiler. Artık kalenin içinde çarpışılıyordu. Kısa zamanda, karşılarına çıkacak kimse kalmadı. İslâm sancağını kaleye diktiler. Böylece en muhkem kaleleri olan Natât, fethedildi.

Sevgili Peygamberimiz, Hazret-i Ali'nin gözlerinden öptükten sonra;

- **Gösterdiğin kahramanlıktan dolayı, Allahü teâlâ ve Resûlü senden râzı oldu,** buyurdular.

Bu mübârek kelâmı işiten Hazret-i Ali, sevincinden ağladı.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Niçin ağlıyorsun?** buyurduğunda;

- Canım sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Sevincimden ağlıyorum. Zîrâ Allahü teâlâ ve Resûlü benden râzı oldu”, dedi.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz;

- **Yalnız ben değil, Cebrâîl, Mikâîl ve cümle melekler senden razı oldular,** buyurdu.

Bu sırada Devs kabîlesinden dört yüz müslüman, Peygamber Efendimize yardıma geldi.

Bundan sonra, diğer kaleleri fethetmek için çarpışmalara şiddetli bir şekilde devâm edildi. Hayber'in geri kalan yedi muhkem kalesi de teker teker düşürülünce,

çaresiz kalan yahudiler, heyet göndererek sulh isteğinde bulundular.

Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, bu teklifi kabûl ederek şu maddeler üzerinde anlaştılar:

1- Bu gazâda müslümanlarla çarpışan yahudilerin kanları dökülmeyecek.

2- Hayber’i terkeden yahudiler, yanlarında sâdece çocuklarını ve bir deve yükü lüzumlu ev eşyâsını götürebilecekler.

3- Geri kalan taşınan ve taşınmayan malların hepsi; zırh, kılıç, kalkan, yay, ok gibi bütün silâhlar, üzerlerindeki elbiseden başka giyeceklerin tamamı; kumaşlar, altınlar ve ayrıca hazîneler, at, deve, koyun gibi bütün hayvanlar... ne varsa hepsi müslümanlara kalacak.

4- Müslümanlara bırakılması gereken herhangi bir şey, hiç bir sûretle gizlenmeyecek. Gizleyenler, Allahü teâlâ ve Resûlünün emânından ve himâyesinden dışarda bırakılacak...

Bu şartlara uymayan, hazînelerini tulumlarla toprağa gömen Kinâne bin Rebî cezâlandırıldı. Ele geçen ganîmetin, haddi hesabı yoktu. Hayber’in o verimli arazileri, hurmalıkları tamamen İslâm ordusuna bırakılmıştı.

Bu sırada, memleketlerine dönen Gatfânlılar, yahudilere yardım için geri Hayber’e dönmüşlerdi. Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin Hayber’i fethe-dip yahudileri teslim aldığını gördükleri zaman;

- Ey Muhammed! Sen, Hayber’i terkettiğimiz takdirde, bize Hayber’in bir senelik hurmasını vermeyi va’d etmiştin. Sözümüzde durduk. Haydi bize onları ver, dediler.

Efendimiz onlara;

- Filanca dağ sizin olsun, buyurdular.

Gatfânlılar da;

- Öyle ise biz, sizinle çarpışırız, diyerek tehdide yeltendiler.

Resûl-i ekrem “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz de;

- **Çarpışma yerimiz Cenefa olsun**, buyurdu.

Cenefa, Gatfânlıların bir bölgesinin ismi idi. Gatfânlılar bunu duyunca korkularından çekilip gittiler.

Sevgili Peygamberimiz “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz ve kahraman Eshâbı, Hayber’in fethi esnasında çok yorulmuşlardı. Bir taraftan yaralılar tedâvi ediliyor, diğer yandan dinleniyorlardı.

Yahudilerin ileri gelenlerinden Sellâm bin Mişkem’in karısı Zeynep, Peygamber Efendimizi zehirleyerek öldürmek istedi. Bunun için, bir koyun kesip pişirdi ve ete bol mikdarda zehir kattı. Sonra, Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimizin huzûruna çıkarak, hediye getirdiğini söyledi. Resûl-i ekrem Efendimiz kabûl edip, Eshâbını çağırdılar. Hep birlikte yemek için oturdular.

Âlemlerin efendisi, koyun kebâbından bir parça koparıp;

- **Bismillâhirrahmânirrahîm**, diyerek mübârek ağızlarına aldılar. Bir kaç defa çiğnedikten sonra hemen mübârek ağızlarından çıkarıp;

- **Ey Eshâbım! Bu yemekten elinizi çekiniz! Zîrâ şu kürek eti, zehirlenmiş olduğunu bana haber verdi**, buyurdular.

Sahâbîler derhâl ellerini yemekten çektiler. Fakat etten bir lokma yiyen Bişr bin

Berâ hazretlerinin, hemen vücûdu morardı ve şehîd oldu.

Sevgili Peygamberimize Cebrâil aleyhisselâm gelip, mübârek tükürüklerine karışan zehirin tesirinden kurtulmak için, mübârek omuzları arasından hacamat yaptırarak kan aldırmasını söyledi. Öyle yapıldı.

Sonra, zehirli kebab toprağa gömüldü. Bu işi yapan Zeynep, yakalanarak huzûra getirildi. Efendimiz ona;

- **Bu davar kebabını sen mi zehirledin?** buyurdular.

O da, yaptığını îtirâf ederek;

- Evet! Ben zehirledim! dedi.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz;

- **Bunu niçin yapmak istedin!** diye sorduklarında;

- Sen, benim kocamı, babamı, amcamı öldürdün. Kendi kendime; “Eğer O, hakîkaten peygamber ise, Allah O’na bildirir. Değilse, bu zehir O’na tesir eder ve ölür. Böylece kendisinden kurtulmuş oluruz” dedim.

Eshâb-ı kirâm, bu hâdiseye çok üzölmüştü.

- Canımız sana fedâ olsun yâ Resûlallah! Bunu öldürelim mi? diye sorduklarında, kendi şahsına yapılan her hakâreti affeden Âlemlerin efendisi, bunu da affetti. Bu büyük merhameti gören Zeynep, Kelime-i şehâdet getirerek müslüman oldu.”

Hayber’de ele geçen ganîmetler ve esirler arasında, Huyey bin Ahtab’ın kızı Safiyye de vardı. Başkumandanlık hakkı olarak, Peygamber Efendimizin hissesine düşmüştü. Âlemlerin efendisi, esirini âzâd etti. O da bu hâle çok duygulanıp, cân-ı gönölden, Kelime-i şehâdet getirerek müslüman oldu.

Bu duruma çok sevinen Sevgili Peygamberimiz, Hazret-i Safiyye vâlidemizi nika-hıyla şereflendirip sevindirdiler. Böylece Hazret-i Safiyye, mü’minlerin annesi oldu. Sehbâ mevkiinde düğünü yapıp, kavun ve hurmadan velîme yâni düğün yemeği verildi.

Safiyye vâlidemizin, mübârek gözlerinde bir morluk göröüyordu. Sevgili Peygamberimiz;

- **Nedir bu iz?** buyurduklarında, o;

- Bir gece rüyâmda ayın gökten inip koynuma girdiğini görmüştüm. Kocam Kenâne’ye anlatınca; “Sen şu üzerimize gelen Arab Meliki’nin hanımı olmaya göz dikmişsin!” diyerek gözüme bir tokat vurdu ve gördüğünüz gibi morardı, dedi.

Hayber fethedildikten sonra, yahudiler, Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimize;

- Yâ Muhammed! Biz Hayber’den çekip gideceğiz. Fakat biz zirâattan, tarla, bağ, bahçe bakımından iyi anlarız. İstersen, bu verimli arazileri bize kiraya ver. Bu mülkleri işleyelim ve çıkan mahsûlün yarısını sana verelim! diye teklifte bulundular.

Sevgili Peygamberimizin ve sahâbîlerin, tarla işleri ile uğraşacak zamanları yoktu. Onlar dîn-i İslâm’ı yaymak için uğraşıyor, cihâd-ı fî sebîlillah için gecelerini gündüzlerine katarak durmadan çalışıyorlardı.

Bu teklife Peygamber Efendimiz memnun oldular ve;

- **Sizi istediğimiz zaman çıkarmak şartı ile,** buyurdular.

Yahudiler bunu kabûl ettiler ve Hayber arâzilerini işletmeye başladılar.

Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz, Eshâbı ile muzaffer olarak Medîne’ye döndüler.

Bugünlerde aralarında Ümmü Habîbe’nin de “radıyallahü anhâ” bulunduğu Habeşistan’a hicret eden muhâcirlerden son kalan Eshâb, Câfer bin Ebî Tâlib’in emîrlîği altında, Necâşî’nin temin ettiği iki gemiye binip Car limanında indiler.

Sevgili Peygamber “sallallahü aleyhi ve sellem” oniki sene önce Habeşistan’a hicret eden Eshâbının, Ca’fer bin Ebî Tâlib başkanlığında geldiklerini görünce çok sevindiler. Hazret-i Ca’fer’in alnından öpüp, bağrına bastılar ve;

- Ben Hayber’in fethine mi, yoksa Ca’fer’in gelişine mi sevineyim bilemiyorum. Sizin hicretiniz iki defadır. Siz, hem Habeş ülkesine, hem de yurduma hicret ettiniz, buyurdular.

Necâşî Eshame’nin gönderdiği hediyeler ve mektubu Resûlullah Efendimize arz ettiler. Ümmü Habîbe vâlidemiz ile düğünü de bu sene vâki oldu. Ümmü Habîbe vâlidemiz otuzaltı yaşında idi.

Hayber’de elde edilen ganîmetler; Hudeybiye andlaşmasına katılan bütün Eshâb-ı kirâma, Hayber’e katılanlara, Habeşistan’dan hicret eden Eshâba ve fethe iştirak eden Devs kabîlesine paylaştırıldı.

Hayber’in fethedilmesi ile Arabistan’daki bütün yahudiler, Peygamber Efendimizin emri altına girmiş oluyorlardı. Artık müşriklere yardım etme imkânları kalmamıştı. Çevrede bulunan kabîleler ve devletler de, silâh ve asker bakımından fethedilmesi imkânsız gibi görünen Hayber kalesini zapteden müslümanların büyük bir güce sâhib olduğunu anladılar ve bu İslâm Devleti’nden çekinmeye başladılar.

Mekkeli müşrikler, Hayber’in fethi ile büyük bir üzüntüye ve ye’s’e kapıldılar.

Bu fetihden sonra, küçükü büyüklü pek çok kabîleler, müslüman olmak için Medîne-i münevvereye gelmeye başladılar ve Eshâb-ı kirâmdan olmakla şereflendiler, hattâ Gâtîfânlılar bile...

Yola gelmeyen bâzı kabîleler ise kuvvet gönderilerek itaat altına alındılar.

Güneşin hazret-i Ali için geri dönüşü

Hayber gazâsından dönerken Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz Sahba’da istirahat ediyorlardı. Mübârek başını hazret-i Alînin “radıyallahü anh” dizine koymuşdu. O sırada vahy gelmeğe başladı. Güneş de ufukda idi. Hazret-i Alî “radıyallahü anh” ikinci namazını kılmamışdı. Vahy tamam olunca güneş batdı. Resûlullah “sallallahü aleyhi ve sellem” Efendimiz,

- Yâ Rabbî! Eğer Alî, Senin ve Resûlünün sevgilisi ise güneşi geri döndür, diye duâ etdi.

Güneş Resûlullah Efendimizin duası bereketiyle batmışken tekrar görünüp sema-da bir miktar yükseldi. Hazret-i Alî namazı kıldıktan sonra tekrar battı.

Esmâ binti Umeyys der ki,

- Gördüm ki güneş batmış olduğu hâlde geri çıktı ve yeryüzünü aydınlattı.